

ПРАКТИЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ ПОНЯТТЯ «SWITCH» НА ЗАНЯТТІ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

К.Г. ЯКУШКО, кандидат педагогічних наук, старший викладач,
E-mail: vukladach@ ukr.net
ORCID: 0000-0001-6977-8441

Л. В. БЕРЕЗОВА, кандидат психологічних наук, доцент,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: berezova@ nubip.edu.ua
ORCID: 0000-0002-8443-8442

Анотація. Актуальність дослідження – у потребі пошуку нових підходів до гуманітарної науки в умовах трансформації суспільства через практичну спрямованість мовознавчої роботи у цілому та термінологічного аналізу технічних понять студентами. Мета і завдання дослідження – описати досвід термінологічного аналізу поняття «Switch» та практичного застосування його результатів на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням на технічних факультетах Національного університету біоресурсів і природокористування України. Основні висновки – впевненість у доцільності наступного поетапного здійснення мовознавчих студій: 1) інвентаризація наявних терміноелементів, пов'язана з конкретизацією опорного компонента певної термінологічної структури та виявленням його терміносполук; 2) виявлення найбільш поширених у практиці стійких термінів – словосполучень; 3) звуження кола терміносполучень для практичного використання за вибором студентів; 4) віднайдення найбільш вдалих вільних словосполучень після ознайомлення з допоміжними комунікативними таблицями стосовно вираження прохання, початку та закінчення розмови; 5) закріплення отриманих мовознавчих знань у ділових іграх та діалогах-дуелях. Перспективною дослідження є залучення студентів і нетехнічних спеціальностей до мовознавчої роботи з метою розвитку власних міжособистісних комунікативних та фахових умінь.

Ключові слова: термінологічний аналіз, технічне поняття «Switch», терміносистема, опорний компонент термінологічної структури, стійкі терміно-словосполучення, комунікативні кліше, вільні терміно-словосполучення, практична спрямованість мовознавчої роботи, студенти-майбутні агроінженери, заняття з англійської мови за професійним спрямуванням

Актуальність. На даний час актуалізуються нові підходи до гуманітарної науки в умовах трансформації суспільства: посилюється інтерес лінгвістів до загального розгляду різногалузевих сформованих терміносистем як багатограних, неоднорідних та не однотипних таких, що потребують «періодичного перегляду, коригування методологічних засад, словотвірних засобів і моделей, структури наявних термінознаків [9, с. 72]». Також науковці виявляють, зокрема, інтерес і до практичної спрямованості мовознавчої роботи, наприклад, через аналіз конкретних терміносистем на кшталт науково-технічної термінології як підґрунтя до її використання у власному мовленні студентів ([8]), оскільки технічна галузь «швидко розвивається у зв'язку з глобалізаційним

поступом суспільства[12, с. 52]», а відповідний термінологічний апарат повинен стати частиною внутрішнього світу майбутнього фахівця.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тривалий час існувала загальноприйнята думка про те, що роботі з технічними текстами притаманна беземоційність, точність, коли «основна увага автора направлена на конкретні факти, які треба описати і пояснити. Тим самим особа автора відсовується на другий план, а назва предметів, процесів і т. п. висуваються на перше місце [1, с. 44]», [5]. Враховуючи певну справедливість викладених сентенцій, перспективним паралельним сучасним напрямком термінознавства є врахування можливості розгляду результатів аналізу певної технічної терміносистем як «підґрунтя для включення заходів, спрямованих на формування суб'єкт-суб'єктних відносин у студентській групі та оволодіння ... культурою поведінки в міжособистісному й професійному спілкуванні[11, с. 87]». При цьому напроход важливо «з метою фіксації мовного матеріалу ... використовувати ряд вправ, що дадуть змогу студентам активізувати в своєму лексиконі нові слова та терміни [3, с. 196]». У даному контексті доречно звернути увагу на праці В.Шинкарука, С. Харченко, Л. Калмикової, О. Іванової, Н. Яременко, О. Пономаренко, А.Найдьонової, Л. Геращенко та ін.

Мета дослідження– описати досвід термінологічного аналізу поняття «Switch» та практичного застосування його результатів на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням на технічних факультетах Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Матеріали і методи дослідження. Матеріалом дослідження став фрагмент словникової статті ([7]), а методами – аналіз, синтез, узагальнення та систематизація.

Результати дослідження та їх обговорення. Згідно останніх вимог у термінознавстві, інвентаризація наявних термінів певної галузі знань є важливим етапом при випрацюванні її терміносистеми поряд з упорядкуванням і систематизацією. кодифікуванням та стандартизацією [9]. Відповідно, першим етапом нашого термінологічного аналізу стала інвентаризація наявності сполук зі словом «Switch» як опорного компонента певних термінологічних структур та виявленням його терміносполук (т.зв. гнізд зі стрижневим словом) [2].

У результаті опрацювання студентами словникової статті ([7, с.291-294]) були розглянуті наступні термінологічні ряди поняття «Switch»: *switch*–1. *вимикач*, 2. *перемикач*, *to switch on* – *вмикати*, *to switch off* – *вимикати*, *to switch over*–*перемикати*, *address selection switch* – *адресний селектор*, *air switch*– *повітряний перемикач*, *anticapacitance switch* – *малоємнісний вимикач*, *auto-manual switch*–*перемикач з ручного управління на автоматичний та навпаки*, *band switch*–*перемикач діапазону*, *bandwidth switch* – *перемикач смуги пропускання*, *bypass switch*– *вимикач обхідної лінії*, *cam switch*– *кулачковий перемикач*, *change-over switch*– *перемикач на два положення*, *contact switch* – *контактор*, *contactless switch*– *безконтактний вимикач*, *control switch* – *управляючий вимикач*, *crossbar switch* – *координатний перемикач*, *delay switch* – *вимикач з вимпункою часу*, *digital lever switch* – *цифровий важільний перемикач*, *direction-control switch* – *перемикач напрямку*, *discharge switch* – *розрядник*, *disconnecting switch* – *роз'єднувач*, *double-throw switch* – *двопозиційний перемикач*, *electronic switch*– *електронне реле*, *emergency switch* – *аварійний вимикач*, *float switch*– *реле рівня*, *ganged switch* – *спарений перемикач*, *ground switch* – *вимикач заземлення*, *hand-auto switch* – *перемикач з ручного управління на автоматичний та навпаки*, *heat switch* – *тепловий вимикач*, *high-speed switch*– *швидкодійний вимикач*, *high-tension switch*

– вимикач високої напруги, *horn-gap switch* – вимикач з роговим іскрогасником, *knife switch* – рубильник, *lever switch* – рубильник, *main switch* – магістральний перемикач, *matrix switch* – матричний ключ, *monitoring switch* – контрольний комунікаційний щит, *multiple switch* – багатоконтактний перемикач, *multipole switch* – багатополісний перемикач, *normally closed switch* – належно замкнений вимикач, *option switch* – перемикач вибору програми, *periodically operated switch* – періодично діючий ключ, *pilot switch* – допоміжний вимикач, *pressure switch* – реле тиску, *push switch* – кнопковий перемикач, *range control switch* – перемикач меж вимірів, *rotary switch* – поворотний вимикач, *safety switch* – запобіжний вимикач, *single-pole switch* – однополісний вимикач, *spring return switch* – вимикач з пружинним поверненням, *starting switch* – пусковий вимикач, *stepping switch* – поетапний перемикач, *subminiature switch* – субмініатюрний перемикач, *superconductive switch* – зверхпровідниковий перемикач, *slide switch* – перемикач з функцією переміщення, *thermally actuated switch* – термореле, *time switch* – реле часу, *switchable* – з функцією перемикачання, *switchboard* – комутатор, *dispatch switchboard* – диспетчерський комутатор, *distribution switchboard* – розподільний щит, *switchette* – мініатюрний вимикач, *switchgear* – комутаційна апаратура, *switching* – 1. вмикання 2. вимикання. 3. перемикачання, *data switching* – перемикачання блоків переробки даних, *emergency switching* – аварійне вимкнення, *linear switching* – лінійне вимикання, *nonautomatic switching* – неавтоматичне вимкнення, *noncontact switching* – безконтактна комутація, *optimum switching* – оптимальне перемикачання.

Наступним етапом стало виявлення найбільш поширених, на думку студентів, у практиці стійких термінів – словосполучень, які б звузили коло елементів для утворення власних вільних термінологічних кліше: *auto-manual switch* – перемикач з ручного управління на автоматичний та навпаки, *band switch* – перемикач діапазону, *change-over switch* – перемикач на два положення, *contact switch* – контактор, *contactless switch* – безконтактний вимикач, *control switch* – управляючий вимикач, *delay switch* – вимикач з витримкою часу, *direction-control switch* – перемикач напрямку, *electronic switch* – електронне реле, *emergency switch* – аварійний вимикач, *heat switch* – тепловий вимикач, *high-speed switch* – швидкодіючий вимикач, *high-tension switch* – вимикач високої напруги, *main switch* – магістральний перемикач, *pressure switch* – реле тиску, *starting switch* – пусковий вимикач, *nonautomatic switching* – неавтоматичне вимкнення, *noncontact switching* – безконтактна комутація, *optimum switching* – оптимальне перемикачання.

Опісля взяття до розгляду найбільш поширених на практиці стійких термінів-словосполучень пропонувалися комунікативні таблиці для попереднього ознайомлення та вибору з них тих комунікативних кліше, які б стали основою для розробки власних найбільш вдалих вільних словосполучень, створених в конкретному акті мовлення для повідомлення певного змісту [4]. Вважали за доцільне надати студентам для мовознавчої роботи водночас не більше трьох тематичних блоків комунікативних кліше [10].

Перший з тематичних блоків комунікативних кліше – «Початок розмови»: 1) «*Excuse me! May I ask about... – Вибачте мене! Можна спитати про...*»; 2) «*Let us continue previous talk – Давайте продовжимо попередню розмову*»; 3) «*Let us start to discuss... – Давайте почнемо обговорення...*»; 4) «*Can I help you? – Чи можу я Вам допомогти?*»; 5) «*What would like you to hear? – Що б Ви хотіли почути ?*». У результаті опрацювання поданих висловів студенти створили такі вільні термінологічні сполуки, як «*Excuse me! May I ask about auto-manual switch* –

Вибачте мене! Можна спитати про перемикач з ручного управління на автоматичний та навпаки»; «Let us continue previous talk about contact switch – Давайте продовжимо попередню розмову про контакттор»; Let us start to discuss principles of emergency switch operation – Давайте почнемо обговорення принципів роботи аварійного вимикача»; «Can I help you with understanding of starting switch use ? – Чи можу я Вам допомогти з розумінням призначення пускача?»; «What would like you to hear about main switch? – Що б Ви хотіли почути про магістральний перемикач ?».

Другий блок, залучений до мовознавчої роботи з терміносистемою – «Закінчення розмови»: 1) «Thanks for conversation – Дякую за розмову»; 2) « Thanks for your information – Дякую за Вашу інформацію»; 3) « Thanks for your help – Дякую за Вашу допомогу»; 4) «See you later. Sorry but I'm in a hurry– Зустрінемося. Вибачте, але я поспішаю»; 5. «Sorry but we must postpone our talk – Перепрошую, але ми повинні відкласти нашу розмову. В результаті опрацювання даного блоку майбутні агроінженери розробили ряд вільних комунікативних термінологічних кліше на кшталт «Thanks for conversation about nonautomatic switching – Дякую за розмову про неавтоматичне вимкнення»; «Thanks for your information about optimum switching – Дякую за Вашу інформацію про оптимальне перемикання»; « Thanks for your help with explanation of spring return switch operation – Дякую за Вашу допомогу в поясненні принципу роботи вимикача з пружинним поверненням»; « See you later. Sorry but I'm in a hurry to know more about direction-control switch – Зустрінемося. Вибачте, але я поспішаю, щоб дізнатися більше про перемикач напруги»; «Sorry but we must postpone our talk because I must consult manual to know more about high-tension switch – Перепрошую, але ми повинні відкласти нашу розмову, бо я повинен звіритися з інструкцією, щоб знати більше про перемикач високої напруги».

Третій блок комунікативних кліше стосувався наміру вияву прохання: «May I...?», «Will you please to», «Don't you mind...?», «Can you...?» та «Would you like to...?». Майбутні техніки-аграрії доповнили їх наступним чином: «May I ask you to organize excursion to see main switch – Можна попросити Вас організувати екскурсію, щоб побачити магістральний перемикач?», «Will you please to show us noncontact switching – Чи могли б Ви показати нам безконтактну комутацію?», «Don't you mind to show us any change-over switch– Чи не заперечуєте можливості показати нам перемикач на два положення?», «Can you show us high-speed switch – Чи можете показати нам швидкодіючий вимикач?» та «Would you like to show us how to detect optimum switching– Чи могли б Ви показати нам, як виявити оптимальне перемикання?».

Насамкінець, було повторно звужено коло створених вільних словосполучень на розсуд капітанів команд та проведені ігри у командах з роздатковими картками, рекомендовані Л. Калмиковою на кшталт «Хто знає, нехай і продовжить» «Скажіть по-іншому», «Скажіть навпаки», «Складіть речення і придумайте оповідання» [4]. Окрім цього, проведена гра «Перекладіть та звірте з першоджерелом» та діалоги-дуелі «Вгадайте наш комунікативний намір». Запропоновані ігри стали практичним продовження проробленої теоретичної роботи термінологічного аналізу поняття, оскільки поділяємо думку колег кафедри англійської мови для технічних та агробіологічних спеціальностей НУБіП України про те, що повсякчас «потрібно підтримувати у студентів глибокий інтерес до вивчення мови та уникати одноманітності, яка іноді може виникати на занятті в усній практиці в процесі вивчення технічних дисциплін, коли студентам пропонується велика кількість лексичного матеріалу[6, с. 123]».

Висновки та перспективи. Досвід термінологічного аналізу студентами поняття «Switch» на занятті з англійської мови за професійним спрямуванням на технічних факультетах Національного університету біоресурсів і природокористування України виявився вдалим. Майбутні техніки-аграрії відчули себе мовознавцями, від яких залежав вибір та укладання терміносполук. Мовознавча робота з опрацювання терміносистеми та практичне застосування її результатів ґрунтувалося на наступних етапах: 1) інвентаризація наявних терміноелементів, пов'язана з конкретизацією опорного компонента певної термінологічної структури та виявленням його терміносполук; 2) виявлення найбільш поширених у практиці стійких термінів–словосполучень; 3) звуження кола для практичного використання за вибором студентів; 4) віднайдення найбільш вдалих вільних словосполучень після ознайомлення з допоміжними комунікативними таблицями стосовно вираження прохання, початку та закінчення розмови; 5) закріплення отриманих мовознавчих знань у ділових іграх та діалогах-дуелях. Перспективною дослідження є залучення студентів також і нетехнічних спеціальностей до мовознавчої роботи з метою розвитку їх власних міжособистісних комунікативних та фахових умінь.

Список використаних джерел

1. Березова, Л.В. Специфічні риси перекладу технічної літератури [Текст] / Л. В. Березова // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Філологічні науки– 2017. – Вип. 276. – С. 42–47.
2. Гаращенко, Л. Аналітичні терміни загальнотехнічної галузі [Текст] / Л.Гаращенко// Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка. Серія «Проблеми української термінології». –2012. –№ 733. –С.96 –100.
3. Іванова, О. В. Ефективні методи вивчення іноземних мов [Текст] / О. В. Іванова, О. Р. Журба // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Філологічні науки. –2013. – Вип. 186(2). – С. 193–198.
4. Калмикова, Л.О. Розвиток мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку: діагностико-розвивальна програма:[монографія] / Л .О. Калмикова. – Переяслав-Хмельницький: ПП « СКД», 2010. – 212 с.
5. Поліщук, А.В. Комплексні перекладацькі заміни в англо-українському перекладі наукових текстів [Текст]/ А.В.Поліщук // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Філологічні науки – 2015. – Вип. 225 – С. 139 –147.
6. Пономаренко, О. Г. Використання відео та аудіоматеріалів на заняттях іноземними мовами на факультеті будівництва та дизайну в немовних університетах України [Текст] / О. Г. Пономаренко, А. В. Найдьонова / Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Філологічні науки – 2017. – Вип. 276. — С. 117 –124.
7. Пташный, Л. К. Англо-русский словарь по автоматике, кибернетике и контрольно-измерительным приборам// Л. К. Пташный [Под ред. Е. В. Князева]. – М.: Советская энциклопедия, 1971.– 428 с.
8. Харченко, С. В. Науково-технічна термінологія: навч. посібник [Текст] / С.В. Харченко.– К.: Вид-во авіа. Ун-ту «НАУ друк», 2009. –112 с.
9. Шинкарук, В. Д. Методика лінгвістичного описування назв зелених насаджень [Текст] / В. Д. Шинкарук, С. В. Харченко// Науковий вісник Національного

університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Філологічні науки– 2017. – Вип. 276. – С.71–78.

10. Якушко, К. Г. Педагогічні умови формування професійно-орієнтованого іншомовного спілкування у студентів технічних спеціальностей аграрних університетів: монографія [Текст] / К.Г. Якушко; за наук. ред.. проф. Л.О. Калмикової. – К.:Компринт, 2017.– 244с.

11. Якушко, К. Г. Роль терміносистеми тексту «Vehicle Parts» у формуванні іншомовної культури спілкування майбутнього агроінженера [Текст] / К. Г. Якушко// Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Філологічні науки – 2017. – Вип. 276. – С. 86 – 94.

12. Яременко, Н.В. До проблеми перекладу англійської термінології у сфері транспортних перевезень на українську мову[Текст] / Н.В. Яременко// Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Філологічні науки – 2017. – Вип. 276. – С.47 –53.

References

1. Berezova, L.V. (2017). Spetsyfichni rysy perekladu tekhnichnoi literatury [Specific features of translation of technical literature]. Scientific Herald of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Series :Philological Sciences,276, 42–47.

2. Harashchenko, L. (2012). Analitychni termini zahalnotekhnichnoi haluzi [Analytical terms of general technical area]. Herald of National University «Lvivska politehnika». Series : Problems of Ukrainian terminology, 733,96–100.

3. Ivanova, O.V.(2013). Efektyvni metody vyvchennia inozemnykh mov. [Efficient methods for the successful learning of a foreign languages]. Scientific Herald of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Series:Philological Sciences,186(2), 193–198.

4. Kalmykova, L.O. (2010). Rozvytok movlennievoi diialnosti ditei doshkilnogo viku : diahnostryko-rozvyvalna prohrama [Development of pre-school children speaking activity: diagnostic-developing program]. –Pereiaslav-Khmelnitskyi, 212.

5. Polishchuk, A.V. (2015). Kompleksni perekladatski zaminy v anhlo-ukrainskomu perekladі naukovykh tekstiv [Complex translation transformations in English-Ukrainian translation of scientific texts]. Herald of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Series :Philological Sciences, 225, 139–147.

6.Ponomarenko, O.H. (2017). Vykorystannia video ta audiomaterialiv na zaniattiakh inozemnykh movamy na fakulteti budivnytstva ta dyzainu v nemovnykh universytetakh Ukrainy [Use of video and audio materials in foreign language classes at the Construction and Design Faculty in non-linguistic universities of Ukraine]. Scientific Herald of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Series : Philological Sciences, 276,117 –124

7. Ptashnyi, L. K. (1971) Anhlo-russkyi slovar po avtomatyke, kybernetyke i kontrolno-ymerytelnykh pryboram [English-Russian dictionary in automatics, cybernetics and measuring instruments]. – Moscow, 428.

8. Kharchenko, S.V. (2009). Naukovo-tekhnichna terminolohiia [Scientific and technical terminology].– Kyiv,112

9. Shynkaruk, V.D. (2017). Metodyka linhvistychnoho opysuvannia nazv zelenykh nasadzhen [Methodology of linguistic description for names of green plantations] / V.D. Shynkaruk, S.V. Kharchenko Scientific Herald of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Series :Philological Sciences,276, 71–78.

10. Yakushko, K. H. (2017). Pedahohichni umovy formuvannia profesiino-oriientovanoho inshomovnoho spilkuvannia u studentiv tekhnichnykh spetsialnostei

ahrarykh universytetiv [Pedagogical conditions for acquiring professionally oriented other language communication by students of technical fields within agrarian universities].–Kyiv,244.

11. Yakushko, K.H.(2017). Rol terminosystemy tekstu « Vehicle Parts» u formuvanni inshomovnoi kultury spilkuvannia maibutnoho ahroinzhenera [The role of «Vehicle Parts» text term system to form the future agrarian engineer's foreign language communicative culture], Scientific Herald of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Series : Philological Sciences,276, 86–94.

12. Yaremenko, N.V. (2017). Do problemy perekladu anhliiskoi terminolohii u sferi transportnykh perevezhen na ukrainsku movu [To the problem of translation of English transportation terminology into Ukrainian]. Scientific Herald of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Series :Philological Sciences, 276, 47 –53.

ПРАКТИЧЕСКАЯ НАПРАВЛЕННОСТЬ ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКОГО АНАЛИЗА ПОНЯТИЯ « SWITCH» НА ЗАНЯТИИ ПО АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ НАПРАВЛЕННОСТИ

Е.Г. Якушко, Л. В. Березова

***Аннотация.** Актуальность исследования – в необходимости поиска новых подходов к гуманитарной науке в условиях трансформации общества через практическую направленность языковедческой работы в целом и терминологического анализа технических понятий студентами. Цель и задачи исследования – описать опыт терминологического анализа понятия «Switch» и практического применения его результатов на занятии по английскому языку по профессиональному направлению на технических факультетах Национального университета биоресурсов и природопользования Украины. Основные выводы – уверенность в целесообразности следующего поэтапного осуществления языковедческих исследований: 1) инвентаризация имеющихся терминоэлементов, связана с конкретизацией опорного компонента определенной терминологической структуры и выявлением его терминологических сочетаний; 2) выявление наиболее распространенных в практике устойчивых терминов - словосочетаний; 3) сужение круга терминосочетаний для практического использования по выбору студентов; 4) нахождение наиболее удачных свободных словосочетаний после ознакомления с вспомогательными коммуникативными таблицами относительно выражения просьбы, начала и окончания разговора; 5) закрепление полученных языковедческих знаний в деловых играх и диалогах-дуэлях. Перспективной исследования является привлечение студентов и нетехнических специальностей к языковедческой работе с целью развития их собственных межличностных коммуникативных и профессиональных умений.*

***Ключевые слова:** терминологический анализ, техническое понятие «Switch», терминосистема, опорный компонент терминологической структуры, устойчивые термины-словосочетания, коммуникативные клише, свободные термины-словосочетания, практическая направленность языковедческой работы, студенты-будущие агроинженеры, занятия по английскому языку профессиональной направленности*

PRACTICAL ORIENTATION OF TERMINOLOGICAL ANALYSIS OF CONCEPT«SWITCH» ON PROFESSIONALLY ORIENTED ENGLISH CLASSES

K. H. Yakushko, L.V. Berezova

***Abstract.** The actuality of investigation is within the need to find new approaches to the humanities in the context of transforming society through the practical orientation of linguistic*

work in general and terminological analysis of technical concepts by students itself. The aim and task of investigation are to describe the experience of the terminological analysis of the concept of «Switch» and the practical application of its results on professionally orientated English classes for the technical faculties of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. The main conclusions are confidence in the feasibility of the subsequent phased implementation of linguistic studies: 1) inventory of available termoelement, associated with the specification of the reference component of a certain terminological structure and the identification of its terminology; 2) identification of the most common in practice of stable terms - phrases; 3) narrowing the range of terms for practical use at the choice of students; 4) finding the most successful free phrases after familiarization with the auxiliary communicative tables regarding the expression of the request, the beginning and the end of the conversation; 5) consolidation of the received linguistic knowledge in business games and dialogues-duels. Perspective research is also to involve students of non-technical specialties into linguistic work in order to develop their own interpersonal communicative and professional skills.

Keywords: *terminological analysis, technical concept «Switch», terminology system, reference component of the terminological structure, stable terms-phrases, communicative cliches, free phrases, phrases, practical orientation of linguistic work, students-future agroengineers, professionally orientated English classes*

УДК 378.147.041-057.875

ОСНОВНІ ВИДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ

Н. В. ЯРЕМЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: iaremenko.nv@gmail.com
ORCID: 0000-0002-5894-0295

Анотація. *У зв'язку із зменшенням аудиторних годин на вивчення англійської мови самостійна робота є необхідним елементом навчального процесу студентів. Метою даної публікації є визначення основних видів самостійної роботи студентів немовних спеціальностей. Установлено, що існує чотири основні види самостійної роботи студентів: самостійна робота за зразком, конструктивно-варіативні, евристичні та самостійні роботи з елементами наукового дослідження. З'ясовано, що кожен із цих видів самостійної роботи є необхідним в залежності від мети навчання. Самостійні роботи за зразком полягають у виконанні різноманітних вправ та дозволяють краще засвоїти новий матеріал, але не розвивають творчої активності. Конструктивно-варіативні самостійні роботи сприяють розвитку у студентів уміння аналізувати, порівнювати факти та явища та створюють умови для розвитку творчої самостійної роботи студентів у подальшому. Евристичні роботи (когнітивного, креативного та оредіальнісного типу) вчать самостійно формулювати навчальне завдання та розробляти план його рішення. Найскладнішим видом самостійної роботи вважають самостійну роботу з елементами дослідження.*

Ключові слова: *самостійна робота, студенти, види самостійної роботи*

Актуальність. *Відомо, що англійська мова є мовою міжнародного спілкування та необхідною складовою формування будь-якого висококласного спеціаліста.*